

ရည်ရွယ်ချက်

အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၏ စည်းကြပ်မှုများ သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်များအား ကျေနပ်မှုမရှိပါက စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းလမ်းအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းနှင့် အယူခံဝင်ခြင်းများအား အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ရှင်းလင်းလွယ်ကူစွာ သိရှိနိုင်စေရန်နှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ရသင့်ရထိုက်သော အခွင့်အရေးများ တန်းတူညီမျှရရှိစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းလမ်းအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန်လျှောက်ထားခြင်း

အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးက ချမှတ်သည့် မည်သည့်စည်းကြပ်မှု သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုမဆို ကျေနပ်မှုမရှိပါက အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၃၄ ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းလမ်းအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် အောက်ပါအတိုင်း လျှောက်ထားရမည် ဖြစ်ပါသည် -

- ❖ အခွန်ထမ်းသည် သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံး၏ စည်းကြပ်မှုအကြောင်းကြားစာ သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်ခံရရှိပြီးမှသာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းလမ်းအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားရမည်။
- ❖ အခွန်ရုံးက အခွန်စည်းကြပ်သည့် စနစ်ကျင့်သုံးသည့် အခွန်ရုံး၏ အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စည်းကြပ်မှုခံယူသည့် အခွန်ရုံးသို့ စည်းကြပ်မှုဆုံးဖြတ်ချက်(မိတ္တူမှန်)ကို လျှောက်ထားရယူရမည်။
- ❖ အငြင်းပွားမှုမရှိသော အခွန်ကို အကျေပေးသွင်းရမည် သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၄၄ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ပေးသွင်းရမည်။

- ❖ အငြင်းပွားမှုရှိသော အခွန်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးက အာမခံတင်သွင်းရန်လိုအပ်၍ တောင်းဆိုလာပါက အာမခံတင်သွင်းခြင်းနှင့် ခံဝန်ချုပ်များကိုသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ❖ အထက်ပါ အချက်များဆောင်ရွက်ပြီးပါက သတ်မှတ်ထားသော လျှောက်လွှာပုံစံတွင် ထိုက်သင့်သည့်ရုံးခွန်တံဆိပ်ခေါင်းကပ်နှိပ်၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လိပ်မူလျှောက်ထားရမည်ဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ အခွန်စည်းကြပ်မှုခံယူနေသည့်ရုံးသို့ မိတ္တူပေးပို့ရမည်။
- ❖ အခွန်အမျိုးအစား သို့မဟုတ် အခွန်ကာလတစ်နှစ်ထက်ပိုသော ဝင်ငွေနှစ် (ဘဏ္ဍာနှစ်) များအတွက် လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်လျှင် အခွန်အမျိုးအစားတစ်ခုစီနှင့် ဝင်ငွေနှစ် တစ်နှစ်ချင်းစီအတွက် သီးခြားလျှောက်လွှာ တစ်စောင်စီဖြင့် လျှောက်ထားရမည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ်

- ❖ အခွန်ထမ်းသည် မိမိမကျေနပ်သည့် စည်းကြပ်မှု သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အကြောင်းကြားစာလက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း လျှောက်ထားရမည်ဖြစ်သည်။
- ❖ ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေအရ ရက်ပေါင်း(၃၀) အား ရေတွက်ရာတွင် အကြောင်းကြားစာ လက်ခံရရှိသည့်နေ့ကို ထည့်သွင်း ရေတွက်ခြင်း မပြုသည့်အပြင် စည်းကြပ်မှုဆုံးဖြတ်ချက် (မိတ္တူမှန်) လျှောက်ထားရန်ကြာမြင့်သည့်ကာလနှင့်အငြင်းပွားမှုရှိသောအခွန်ပမာဏနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များအတွက် ကြာမြင့်သည့်ကာလအား နုတ်ပယ်ခွင့်ပြုပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။

စည်းကြပ်ထားသည့်အခွန်ပေးသွင်းရန်ကိစ္စ

အခွန်ထမ်းသည် စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းလမ်းအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်း သို့မဟုတ် အခွန်အယူခံခံအဖွဲ့သို့ အယူခံလျှောက်ထားရာတွင် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၇ အရ အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည် -

- ❖ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အခွန်ပေးဆောင်ရမည့် အချိန်တိုးမြှင့်ပေးထားခြင်းမရှိလျှင် အငြင်းပွားမှုမရှိသော အခွန်ပမာဏကို ပေးသွင်းမြဲပေးသွင်းရမည်။
- ❖ အငြင်းပွားမှုရှိသော အခွန်ပမာဏနှင့်ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာ အခွန်ရုံးက အာမခံတင်သွင်းရန် တောင်းဆိုလာပါက လုံလောက်သော အာမခံတင်သွင်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အာမခံတင်သွင်းခြင်း

အငြင်းပွားမှုရှိသော အခွန်ပမာဏအတွက် အာမခံတင်သွင်းရန် သက်ဆိုင်ရာအခွန်ရုံးက တောင်းဆိုလာပါက ပစ္စည်းအာမခံတင်သွင်းသည့် အာမခံစာချုပ် (ခံဝန်ချုပ်) ကို ချုပ်ဆိုတင်သွင်းရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ တင်သွင်းရာတွင် -

- ❖ အာမခံတင်သွင်းသည့် ပစ္စည်းတန်ဖိုးသည် အငြင်းပွားမှုရှိသော အခွန်ပမာဏအတွက် လုံလောက်သော အာမခံပစ္စည်း ဖြစ်ရမည်။
- ❖ ခံဝန်တင်သွင်းသော ပစ္စည်းမှာ မိမိအမည်ပေါက် ပိုင်ဆိုင်ရန် လိုအပ်ပြီး အကယ်၍ အခြားသူနှင့် ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်ခြင်းဖြစ်ပါက ပူးတွဲပိုင်ဆိုင်သူ နှစ်ဦးစလုံးက လက်မှတ်ရေးထိုး တင်သွင်းရန်လိုအပ်ပါသည်။
- ❖ ခံဝန်ချုပ်ပေါ်တွင် ခံဝန်တင်သွင်းသူနှင့် သက်သေနှစ်ဦးတို့သည် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူး သို့မဟုတ် တာဝန်ခံအရာရှိ ရှေ့မှောက်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကြရမည်။
- ❖ ခံဝန်ချုပ်နှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာပစ္စည်း၏ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း စာရွက်စာတမ်းမူရင်းများကို တစ်ပါသည် အပ်နှံခဲ့ရမည်။ ဘဏ်ငွေစာအုပ်၊ အသက်အာမခံပေါ်လစီ စာချုပ်တို့ကို ခံဝန်တင်သွင်းခွင့်ပြုမည် မဟုတ်ပါ။
- ❖ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းလမ်းအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်အရ အခွန်နှင့်ဒဏ်ငွေများကို အပြေအကျေပေးဆောင်ပြီးလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ နောက်ဆုံးအဆင့်အယူခံပြီး ဆုံးပြီးနောက် အပြေအကျေ ပေးဆောင်ပြီးလျှင်သော်လည်းကောင်း

ရုပ်သိမ်းခွင့်လျှောက်ထားခြင်းကြောင့် ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုသဖြင့် အပြေ အကျေပေးဆောင်ပြီးလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ခံဝန်တင်သွင်းထား သည့် စာချုပ်နှင့် ပူးတွဲတင်သွင်းထားသည့် သက်ဆိုင်ရာ စာရွက် စာတမ်း များကို ပြန်လည်ထုတ်ယူရမည်။

❖ ပစ္စည်းအာမခံတင်သွင်းသည့် စာချုပ်ပေါ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံတံဆိပ် ခေါင်းအက်ဥပဒေအရ ထိုက်သင့်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်ကပ်နှိပ် ထမ်းဆောင်ရမည်။

လျှောက်ထားနိုင်သည့်နည်းလမ်း

အခွန်ထမ်းသည် မိမိမကျေနပ်သည့် စည်းကြပ်မှုအကြောင်းကြားစာ သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်ထားရာတွင် လူကိုယ် တိုင်ဖြစ်စေ၊ စာတိုက်မှဖြစ်စေ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံသို့ လျှောက်ထားရ မည်။ (လျှောက်လွှာပုံစံအား သက်ဆိုင်ရာ အခွန်စည်းကြပ်မှုခံယူနေသည့်ရုံး တွင် ရယူနိုင်ပါသည်။)

ပူးတွဲပါရှိရမည့်အထောက်အထားများ

- ❖ အငြင်းပွားမှုမရှိသော အခွန်ပမာဏနှင့် အငြင်းပွားမှုရှိသော အခွန် ပမာဏတို့အတွက် ဆောင်ရွက်ထားရှိမှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အထောက်အထား၊
- ❖ မိမိကျေနပ်မှုမရှိသည့် စည်းကြပ်မှုအကြောင်းကြားစာ (မိတ္တူ) သို့မဟုတ် စည်းကြပ်မှုဆုံးဖြတ်ချက် (မိတ္တူမှန်)။
- ❖ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းလမ်းအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထား ရသည့် အသေးစိတ်အကြောင်းပြချက်များနှင့် အခြားတင်ပြလိုသည့် အထောက်အထားများ၊
- ❖ အခွန်ထမ်းကိုယ်စား လက်မှတ်ရေးထိုး လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူက လျှောက်ထားပါက ထိုက်သင့်သည့် ရုံးခွန်တံဆိပ်ခေါင်းကပ်နှိပ်ထား သည့် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာ၊ ကိုယ်စားလှယ်၏ နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ်ပြားမိတ္တူ။

အယူခံဝင်ခြင်း

- ❖ အခွန်ထမ်းသည် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၃၄၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)အရ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ချမှတ်လိုက်သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကျေနပ်မှုမရှိလျှင် အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၊ ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့်အညီ အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့ထံသို့ အယူခံဝင်နိုင်သည်။
- ❖ ပြန်လည်သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ချက် တာဝန်ခံမိတ္တူမှန် (Certified Copy) အား သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့် လျှောက်ထားရယူကာ အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့သို့ အယူခံတင်သွင်း လျှောက်ထားရမည်။
- ❖ မိတ္တူလျှောက်လွှာတွင်လည်းကောင်း၊ မိမိလျှောက်ထားရယူမည့် တာဝန်ခံ မိတ္တူမှန်ပေါ်တွင်လည်းကောင်း ရုံးခွန်အက်ဥပဒေအရ ထိုက်သင့်သည့် ရုံးခွန်တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်နှိပ်ရပါမည်။
- ❖ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်မှာ ရက်ပေါင်း ၉၀ ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိပါက အဆိုပါ ရက်ပေါင်း ၉၀ ပြည့်သည့်နေ့မှ စ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အခွန်ဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ အခွန်အယူခံခုံအဖွဲ့ထံသို့ အယူခံဝင်နိုင်ပါသည်။

ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန

အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက အခွန်ထမ်းဝန်ဆောင်မှုဗဟိုအဖွဲ့ရုံး (ရန်ကုန်)အမှတ်- ၁၂၈/၁၃၂(ဒုတိယထပ်နှင့်တတိယထပ်)၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း (အလယ်ဘလောက်)၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ဖုန်း- ၀၁- ၈၃၈၉၃၁၊ ဖုန်း- ၀၁-၈၃၈၉၃၂၊ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရုံး(နေပြည်တော်)၊ ရုံးအမှတ်(၄၆)၊ ဖုန်း- ၀၆၇-၃၄၃၀၅၂၊ ၀၆၇-၃၄၃၀၅၄ သို့မဟုတ် အခွန်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ရုံး(မန္တလေး)၊ ၆၅ လမ်း၊ ၂၂x၂၃ လမ်းကြား၊ အောင်မြေသာစံမြို့နယ်၊ ဖုန်း- ၀၂- ၄၀၃၀၁၉၂ ၊ ဖုန်း- ၀၂- ၄၀၃၀၆၃၈၊ ဖုန်း-၀၂-၄၀၃၀၆၃၉ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အခွန်ဦးစီးဌာနမှူးရုံးများသို့ ရုံးချိန်အတွင်း စုံစမ်း မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။ ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန၏ Website ဖြစ်သော www.ird.gov.mm သို့ ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ပြီး လိုအပ်သည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ လက်ကမ်းစာစောင်နှင့် ပုံစံများကိုလည်း download ရယူနိုင်ပါသည်။

**ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန**

**စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းလမ်းအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ပေးရန်
လျှောက်ထားခြင်းအကြောင်း
သိကောင်းစရာများ**

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) ပုဒ်မ ၃၈၉ အရ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေအရ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်အကောက်များကို ပေးဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသည်။

**ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာန
ရုံးအမှတ်(၄၆)၊ နေပြည်တော်
<https://www.ird.gov.mm>**

“ Tax by the Law, Service by our Heart ”